

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6ECdo/6/2013
Identifikačné číslo spisu:	8503899515
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8503899515.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučných veciach oprávnenej POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene a na účet ktorej koná advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti povinným 1/ T. G., bývajúcej v Q., 2/ V. A., bývajúcemu vo V., 3/ P. B. bývajúcemu v Q., 4/ T. V., bývajúcej v Q., 5/ P. K. bývajúcemu vo I., zastúpenému opatrovníčkou A. D., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Zvolen, 6/ E. G. bývajúcemu v B., 7/ F. A. bývajúcemu vo V. 8/ T. H. bývajúcej v A., 9/ O. X. bývajúcej v A., o vymożenie peňažných súm s príslušenstvom, vedených na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp.zn. 2 Er 171/2003, 3 Er 13/2004, na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 6 Er 137/2004, 6 Er 289/2004, na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 11 Er 2264/2006, na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 9 Er 449/2005, na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp.zn. 7 Er 433/2004, 7 Er 94/2004 a na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 5 Er 139/2003, o dovolaniach oprávnenej proti uzneseniam Krajského súdu v Prešove z 31. októbra 2012 sp.zn. 2 CoE 113/2012, z 31. októbra 2012 sp.zn. 18 CoE 89/2012, z 30. augusta 2012 sp.zn. 6 CoE 174/2012, z 5. februára 2013 sp.zn. 11 CoE 59/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. júla 2011 sp.zn. 17 CoE 257/2011, z 12. júla 2012 sp.zn. 1 CoE 248/2012, z 27. novembra 2012 sp.zn. 1 CoE 321/2012, zo 16. januára 2013 sp.zn. 41 CoE 335/2012 a Krajského súdu v Nitre z 31. októbra 2012 sp.zn. 25 CoE 101/2012 takto

rozhodol:

Veci vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 6 ECdo 6/2013, 6 ECdo 8/2013, 6 ECdo 192/2013, 6 ECdo 254/2013, 6 ECdo 18/2013, 6 ECdo 32/2013, 6 ECdo 165/2013, 6 ECdo 238/2013 a 6 ECdo 66/2013 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp.zn. 6 ECdo 6/2013.

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhy na prerušenie konania z a m i e t a.

Dovolania o d m i e t a.

Povinným nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Prvostupňový súd vo vyššie uvedených konaniach poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na

vymoženie peňažných súm s príslušenstvom v zmysle ustanovenia § 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe exekučného titulu, ktorým bola v daných konaniach notárska zápisnica spísaná notárom JUDr. Ondrejom Ďuriáčom (v konaní vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp.zn. 2 Er 171/2003 išlo o notársku zápisnicu z 13. augusta 2003 č. N 2463/2003 NZ 69780/2003, v konaní vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp.zn. 3 Er 13/2004 išlo o notársku zápisnicu z 25. októbra 2003 č. N 4102/2003 NZ 96917/2003, v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 6 Er 137/2004 išlo o notársku zápisnicu z 13. marca 2004 č. N 1313/2004 NZ 22152/2004, v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 11 Er 2264/2006 išlo o notársku zápisnicu z 13. novembra 2005 č. N 5966/2005 NZ 54078/2005, v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp.zn. 9 Er 449/2005 išlo o notársku zápisnicu zo 16. januára 2005 č. N 116/2005 NZ 1545/2005, v konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp.zn. 7 Er 433/2004 išlo o notársku zápisnicu z 13. decembra 2003 č. N 5432/2003 NZ 120307/2003, v konaní vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp.zn. 7 Er 94/2004 išlo o notársku zápisnicu z 5. septembra 2003 č. N 2961/2003 NZ 77940/2003), resp. notárkou JUDr. Jarmilou Kováčovou (v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 6 Er 289/2004 išlo o notársku zápisnicu z 1. augusta 2004 č. N 1289/2004 NZ 61774/2004) a notárom JUDr. Ľubomírom Vlhom (v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 5 Er 139/2003 išlo o notársku zápisnicu zo 4. februára 2003 č. N 230/2003 NZ 7912/2003).

Následne súd prvého stupňa v označených konaniach vyhlásil exekúciu za neprípustnú a konanie zastavil s poukazom na § 57 ods. 1 písm. g/, § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, § 22 ods. 2, § 31 ods. 1, § 39, § 53 ods. 1 a 5, § 54 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa opätovne preskúmal exekučný titul a dospel k záveru, že nie je vykonateľný. Vychádzal zo zistenia, že oprávnená a povinní uzavreli zmluvu o úvere (spotrebiteľská zmluva), ktorej súčasťou bolo aj splnomocnenie, ktorým dali povinní ako dlžníci advokátovi Mgr. Tomášovi Kušnírovi okrem iného oprávnenie na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t.j. aby v ich mene uznal ich záväzok z úveru tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre súdny výkon rozhodnutia, resp. pre exekúciu na celý ich majetok do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva. Za povinných zápisnicu podpísal Mgr. Bruno Žlnay, na základe substitučnej plnej moci od splnomocneného advokáta Mgr. Tomáša Kušníra. Keďže v čase uzavretia úverovej zmluvy neexistoval dlh a nebola známa ani jeho výška, nemohli povinní realizovať svoje právo dlh uznať a nemohli ani splnomocniť niekoho na takéto právo. Záväzok, ktorý mal splnomocnený zástupca uznať za povinných bol teda neurčitý a nebolo možné ani predpokladať, či určité právne významné okolnosti (omeškanie dlžníka) vôbec v budúcnosti nastanú. Uznať záväzok alebo uznať dlh je právom dlžníka, ktoré v budúcnosti môže realizovať, ale aj nemusí. Nie je prípustné, aby sa niekto vzdal práva, ktoré môže vzniknúť až v budúcnosti. Takáto dohoda je preto absolútne neplatná podľa § 39 OZ. Súd tiež poukázal na rozpor záujmov zástupcu a zastúpeného a na obmedzenie zmluvnej voľnosti povinných pri voľbe splnomocneného zástupcu, ktorého meno bolo priamo zakomponované do predtlaču už vopred pripravenej zmluvy o úvere. V daných prípadoch prvostupňový súd zistil, že boli porušené zákonné podmienky pri vydávaní exekučného titulu - notárskej zápisnice, preto exekúcie vykonávané na jej podklade sú neprípustné, čo bolo dôvodom na zastavenie exekučných konaní aj bez návrhu kedykoľvek v ich priebehu.

Na odvolania oprávnenej odvolací súd v záhlaví označenými uzneseniami potvrdil ako vecne správne napadnuté prvostupňové uznesenia o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a zastavení exekúcie. Stotožnil sa s postupom prvostupňového súdu a poukázal na správnosť dôvodov napadnutých rozhodnutí. Uviedol, že súd prvého stupňa dospel k správne právnemu záveru, že uznanie dlhu splnomocneným zástupcom, ako aj súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, sú právne úkony, ktoré osoba konajúca na základe plnej moci v mene povinných urobila v rozpore s ich záujmami, preto sú v zmysle § 39 OZ absolútne neplatné.

Proti týmto uzneseniam odvolacieho súdu podala oprávnená dovolania. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenia odvolacieho súdu a uznesenia súdu prvého stupňa zrušil a veci vrátil súdom prvého stupňa na ďalšie konanie. Taktiež navrhla, aby dovolací súd konania prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/

O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne otázky, ktoré bližšie v dovolaniach špecifikovala. Dôvodila tým, že v konaniach došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p. keď súdy rozhodli nad rámec zverenej právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p.), keď o tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.) a keď jej súdy svojím postupom odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Ďalej uviedla, že konania sú postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutia vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.), keď súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležité dokazovanie a tiež aj to, že rozhodnutia vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.). Svoju argumentáciu podrobne a rozsiahlo v dovolaniach rozvinula. Poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR zo 14. marca 2012, sp.zn. I. ÚS 120/2012-12, z ktorého odôvodnenia vyplýva, že v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vydaniu poverenia predchádza preskúmanie exekučného titulu exekučným súdom, ako aj žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie. Podstatou tohto preskúmania je preverenie materiálnej a formálnej stránky vykonateľnosti exekučného titulu. V prípade notárskej zápisnice formálna stránka spočíva v dodržaní formy notárskej zápisnice tak, ako je upravená v ustanovení § 47 Notárskeho poriadku. Materiálna stránka je priamo predpísaná v § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, ktorými sú vyznačenie oprávnenej a povinnej osoby, právny dôvod, predmet a čas plnenia a súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou. V uvedenom prípade Ústavný súd SR uviedol, že notárska zápisnica obsahovala všetky náležitosti uvedené v spomenutých ustanoveniach, vrátane výslovného súhlasu povinnej osoby s vykonateľnosťou. Žiadne ďalšie podmienky formálnej, ani materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice z Exekučného poriadku nemožno vyvodiť. Ďalej z uvedeného uznesenia vyplýva, že exekučný súd nepreskúmaval právny vzťah účastníkov z hľadiska hmotného práva, pretože je to nad rámec preskúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu. Súd by bol povinný vykonať takéto preskúmanie len vtedy, ak by to bolo v zákone výslovne uvedené. Poukázala na zákon č. 384/2008 Z.z., ktorým bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý bol doplnený o nové ustanovenie § 41 ods. 3. Na notárske zápisnice vyhotovené pred 15. októbrom 2008 sa tento zákon, resp. jeho novelizované ustanovenie nevzťahuje. Zdôraznila, že ustanovenie Zmluvy o úvere, ktorým dlžník splnomocnil tretiu osobu na spísanie notárskej zápisnice, aby v jeho mene uznala dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a príslušenstva, nemôže byť neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka ani ust. § 23a ods. 2 Zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Povinní na seba neprevzali žiadne nové povinnosti, či záväzky, oprávnenej nevznikli žiadne nové práva či výhody. Udením plnomocenstva povinní dobrovoľne preniesli na tretiu osobu oprávnenie uznať dlh vo forme notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Táto tretia osoba nie je oprávnená, a preto toto plnomocenstvo nemohlo spôsobiť pre oprávnenú nepomernú výhodu. Navyše, povinní mohli plnomocenstvo v zmysle § 33b ods. 1 písm. b) Občianskeho zákonníka kedykoľvek odvolať. Podľa dovolateľky exekučný súd by mal vo svojom rozhodnutí uviesť, na základe čoho zistil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a pod akú neprijateľnú podmienku ju subsumuje podľa § 53 ods. 4 písm. a) až r) Občianskeho zákonníka. Dovolateľka vytýkala odvolaciemu súdu, že vec nesprávne právne posúdil z hľadiska právnej kvalifikácie neprijateľnej zmluvnej podmienky, z hľadiska ustanovení právnych predpisov EÚ a z hľadiska rozhodnutí súdneho dvora EÚ. Nevysporiadal sa s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nezdôvodnil, prečo považuje za neprijateľnú podmienku splnomocnenie (jednostranný právny úkon), ktorým dlžník dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Podľa dovolateľky exekučný súd vo svojich rozhodnutiach neuviedol, na základe čoho zistil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Predmetné splnomocnenie sa v zozname nekalých podmienok uvedených v prílohe článku 3 ods. 3 Smernice Rady 93/13/EHS výslovne nenachádza. Podľa názoru dovolateľky je v danom prípade nutné požiadať Súdny dvor Európskej únie o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“. Poukázala aj na nález Ústavného súdu SR z 12. apríla 2012, sp.zn.: IV. ÚS 95/2012-80. Uviedla, že Súdnemu dvoru Európskej únie by mala byť daná príležitosť komplexne posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv tak, aby účastníkov konania zbavilo právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho únieového práva a následnej aplikácii vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky.

Povinní, ani súdni exekútori sa k dovolaniam oprávnenej nevyjadrili.

Podľa § 112 ods. 1 O.s.p. v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

S prihliadnutím na totožnosť predmetu konania, totožnosť v osobe dovolateľky a skutkovú i právnu súvislosť obsahu dovolaní vo veciach vedených tunajším súdom pod sp.zn. 6 ECdo 6/2013, 6 ECdo 8/2013, 6 ECdo 192/2013, 6 ECdo 254/2013, 6 ECdo 18/2013, 6 ECdo 32/2013, 6 ECdo 165/2013, 6 ECdo 238/2013 a 6 ECdo 66/2013, rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), aplikujúc ustanovenie § 112 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. tak, že predmetné veci spojil do jedného spoločného konania ako je to uvedené v prvom výroku tohto rozhodnutia.

Najvyšší súd SR predovšetkým nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaniami napadnutých rozhodnutí v zmysle ustanovenia § 243 O.s.p. V rámci následného skúmania dôvodnosti návrhov oprávnenej na prerušenie konania dospel k záveru, že v predmetnej veci nie je daný ani dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s ustanovením § 243c O.s.p.

V tejto súvislosti treba uviesť, že konanie pred súdnym dvorom o predbežnej otázke má povahu osobitného nesporného a medzitýmneho konania, v ktorom súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o výklade zakladajúcich zmlúv Európskej únie, o platnosti a výklade aktov inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Európskej únie, výklade štatútov orgánov zriadených aktom Rady Európskeho spoločenstva. Toto konanie je inštitútom pôsobiacim v záujme integrácie a zachovania jednoty európskeho práva, pretože súdny dvor v ňom vydáva rozhodnutia o určitých čiastkových otázkach výkladu a platnosti komunitárneho práva, ktoré je potrebné pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu vo veci samej.

Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ukladá súdu povinnosť prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru (rozhodol), že požiada súdny dvor o rozhodnutie o predbežnej otázke, lebo je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu súdnemu dvoru na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenie zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny.

Vyriešenie právnych otázok nastolených dovolateľkou v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho rozhodnutia súdneho dvora. Zo spisu vyplýva, že súdy nižších stupňov neinterpretovali právne normy komunitárneho práva, ktorých výkladu sa dovolateľka domáhala. Podľa názoru najvyššieho súdu nebola otázka výkladu komunitárneho práva pre riešenie daného prípadu rozhodujúca.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolania podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolania smerujú proti rozhodnutiam, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smerujú dovolania proti uzneseniam. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Podľa § 239 ods. 1 veta prvá O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev

(§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolaniami oprávnenej sú napadnuté uznesenia odvolacieho súdu, ktoré nevykazujú znaky rozhodnutí uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým je dovolanie prípustné. Prípustnosť jej dovolaní preto z § 239 O.s.p. nemožno vyvodíť.

Dovolania by vzhľadom na uvedený záver boli procesne prípustné, len ak by v konaniach došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., ku ktorým je dovolací súd povinný prihliadnuť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Vzhľadom na túto zákonnú povinnosť neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konania nie sú postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Dovolania teda v zmysle týchto ustanovení nie sú prípustné.

Nedostatok právomoci súdu (§ 7 a § 8 O.s.p.) ako neodstrániteľný nedostatok podmienky konania vždy vedie k zastaveniu konania, resp. aj k postúpeniu veci inému orgánu. Ide súčasne aj o vadu konania podľa § 237 písm. a/ O.s.p., ktorú však dovolateľka v predmetnej veci nevyvodzovala z toho, že súdy vôbec nemali právomoc konať a rozhodovať. Ich právomoc v exekučnom konaní nepopierala. Namietala, že súdy v rozpore so zákonom po vecnej stránke preskúmavali notárske zápisnice, ktoré sú v danom prípade exekučným titulom. Vyslovila názor, podľa ktorého exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť obsah notárskej zápisnice, ktorá je exekučným titulom. Vychádzajúc z obsahu jej podania (§ 41 ods. 2 O.s.p.) namietala nesprávnu aplikáciu a výklad Exekučného poriadku, resp. namietala nesprávne právne posúdenie veci. V tejto súvislosti ale treba uviesť, že napadnuté rozhodnutia boli vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona napr. z ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku. Za týchto okolností námietka dovolateľky o existencii vady podľa § 237 písm. a/ O.s.p. nie je dôvodná, lebo súdy rozhodovali vo veciach, ktoré patria do ich právomoci.

Pokiaľ ide o (dovolateľkou namietanú) existenciu prekážky rei iudicatae (§ 237 písm. d/ O.s.p.) treba uviesť, že táto patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec, pričom o tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutočných tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Pre posúdenie, či je daná táto prekážka nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom

pôvodného konania; je daná aj vtedy, ak určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne či neúplne. Z hľadiska totožnosti účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

V posudzovanej veci z obsahu spisu vyplýva, že predmetným exekučným konaniam nepredchádzali žiadne iné exekučné konania s tým istým predmetom konania, ktoré by sa týkali tých istých účastníkov a ktoré by s konečnou platnosťou boli skončené inak ako vymožením (uspokojením) vymáhanej pohľadávky. Vzhľadom na uvedené, dovolateľka neopodstatnene namieta, že konania pred exekučnými súdmi boli postihnuté vadou podľa § 237 písm. d/ O.s.p.

Konania neboli zaťažené ani vadou v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., lebo v predmetných veciach nebol zistený nedostatok návrhu na začatie konania (ako ďalšej podmienky konania, nedostatok ktorej vedie k zastaveniu konania). Exekučné súdy totiž začali konať na základe žiadostí súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorých boli povinné rozhodnúť do 15 dní od ich doručenia (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto prípade z určujúceho - obsahového - hľadiska (§ 41 ods. 2 O.s.p.) zo strany oprávnenej ani nejde o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., ale o námietku inú, ktorú oprávnená uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

O odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) ako o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania ide v prípade nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým (postupom) sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, ktoré mu priznáva platná právna úprava za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dovolateľka konkrétne namietala porušenie jej práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Naplnenie tejto vady vyvodzovala z toho, že súdy porušili princíp legality, dispozičnú zásadu začatia konania, rovnosť účastníkov konania a právo na spravodlivý súdny proces. Bola porušená zásada „rovnosti zbraní“, zásady kontradiktórnosti súdneho konania a práva na rozhodovanie podľa relevantnej právnej normy. Namietala, že nebola oboznámená s obsahom argumentov a nemala možnosť reagovať na akékoľvek tvrdenia, argumenty a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutia exekučného súdu, pritom dané rozhodnutia výrazným spôsobom ovplyvnili jej právne postavenie.

K odňatiu možnosti oprávnenej pred súdom konať a k porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd malo dôjsť tým, že súdy prvého stupňa exekučné konania zastavili, hoci pre takéto rozhodnutia neboli splnené zákonom stanovené podmienky. Exekučné súdy nesprávne vyhlásili exekúciu za neprípustnú, a zároveň ju zastavili; v dôsledku toho jej nebolo umožnené uplatňovať práva z notárskej zápisnice ako exekučného titulu v exekučnom konaní.

V tejto súvislosti dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci odvolacie súdy i exekučné súdy správne posúdili splnenie podmienok pre zastavenie exekučného konania (po predchádzajúcom vydaní poverenia na vykonanie exekúcie). V súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preskúmavali exekučný titul z hľadiska jeho formálnej, ako aj jeho materiálnej vykonateľnosti. Táto prieskumná činnosť jednoznačne vyplýva zo zodpovednosti exekučného súdu už za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Pokiaľ materiálnu nevykonateľnosť zistil až po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, bolo to dôvodom na zastavenie exekúcie v zmysle ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, teda preto, že je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu (potom, čo bola vyhlásená za neprípustnú) nemožno vykonať. Povinnosť exekučného súdu vyplývajúca z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku totiž nezaniká vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, ale naopak trvá aj počas

exekučného konania.

S dôvodmi, pre ktoré súdy považovali exekučné tituly v predmetných veciach (vyššie uvedené notárske zápisnice) za nespôsobilé (pre neplatnosť plnomocenstva povinných, ktoré je v rozpore so zákonom) sa dovolací súd v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach poukazuje na závery uvedené v odôvodneniach odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa. Exekučné súdy teda pri preskúmvaní notárskej zápisnice nešli nad rámec ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, takže námietka vznesená dovolateľkou ani z tohto hľadiska nie je dôvodná.

V súvislosti s porušením práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd treba ešte uviesť, že obsah práva na spravodlivý súdny proces v zmysle uvedených článkov nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Ani ďalšia námietka dovolateľky týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomných vyhotovení rozhodnutí odvolacieho súdu nie je dôvodná. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry EŠLP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako treba poukázať aj na judikatúru Ústavného súdu SR (napr. nález III. ÚS 119/03-30, IV. ÚS 115/03).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p., v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Preskúmaním vecí dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery rozhodnutí súdov prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že aj odôvodnenia dovolaním napadnutých rozhodnutí odvolacieho súdu spĺňajú parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p., v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutia podľa predstáv oprávnenej.

Za týchto okolností nemožno vyvodiť záver, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konania sú postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutia vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); treba pod ním rozumieť činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje

právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnou aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutých uznesení, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolania boli procesne prípustné, ale o taký prípad v daných veciach nejde.

Keďže prípustnosť dovolaní oprávnenej nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolania odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako dovolania smerujúce proti rozhodnutiam, proti ktorým je tento opravný prostriedok neprípustný.

V dovolacom konaní úspešným povinným vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1). Najvyšší súd Slovenskej republiky im však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodali návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.